

BÖLÜM 13

Bu bölümde yazar okuyucuyu kişisel ilişkilerden daha geniş kapsamlı konulara aktarıyor. Toplumda herkesi ilgilendiren yükümlülükler, hükümet karşısında inanlının sorumlulukları ve bunlara yaklaşımı.

Birey-devlet ilişkilerinin sık sık konuya girdiği ve zorlandığı şu dönemde bu bölüm karşımızda belirli vurgulamalar üzerinde durur. İbraniler mektubu da burada kovalanana başka açıdan bir gösterge ve yükümlülük belgesidir: “Bütün insanlarla barışı kovalayın ve kutsallığı amaçlayın. Bunlar dışında hiç kimse Rab’bi görmeyecek” (İbraniler 12:14).

Bu bölüm şöyle özetlenebilir:

1. Hükümetler yeryüzünde Tanrı’nın izniyle kurulmuştur (13:1,2)
2. Hükümetin görevi, iyi olanı işlemek kötülükleri önlemektir (13:3,4)
3. Hükümet vatandaşı iyi olanı yapmaya teşvik eder (13:5-7)
4. İyi vatandaş iyi uygulamalarla belirir (13:1a,4a,5a)

Bu ilişkide bireyin vicdanına karşı sorumluluğuna da değinilmekte (13:5b). Olabilir ki, kişi kendi başına yasalar oluşturur. Niçin vergi ödeyeyim? Makamlara çaktırmaksızın vergi yükümlülüğünden nasıl sıyrılabilirim? Kaçakçılığa başvurursam sanki ne olur? Rüşveti cebe indirebilirsem onu bal gibi kitabına uydururum. Hükümette hizmet görmekteysem belirli şeyleri aşırabilirim, vb. Yazar bireyin vicdanına çeviriyor dikkati: Vicdanın seni dürtünce onun sesini kısıtma, diyor. Vicdanın (bkz. 2:15; 9:1) ikazını uyarısını öneme alan elbette en sonunda kazançlı çıkar. Yaratan hepimize vicdanın sesini sağlamıştır. Vicdan görevini yaparak bireyi uyarır; ama yüreğini sertleştiren vicdanın sesini bastırırsa artık o kişiye çıkış kapısı kalmaz (bkz. I.Timoteos 1:5; 4:2).

Yetkililere bağımlılık Tanrı buyruğudur; her ne kadar düşük bir ortamdaysak da, kurulu düzene belirli sıra ve uyum koymuştur Tanrı. Anarşist olarak bilinenlerin kovalayışı uygulansa, zaten bozuktur düzen dünyamızdan hükümetler kalksa acaba bunun sonucu nereye dayanır? Günahlı-kusurlu dünyamızda hiç kuşkusuz hükümetler de kusurludur, adaletsizliğe haksızlığa daima açıktır. Hükümet kuşaklarında yolsuzluk bilinen çalkantılardan..

İdeal hükümeti ve hükümranlığı, bin yıllık yönetimi gerçekleştirmesi beklenen Mesih kuracak. Bütün belirtiler bunun irak olmadığını göstermekte. Az demokrat, az ılımlı, belki de kesip biçen aşırı dikta ve şeriat rejimleri yeryüzünü dolduracak. Tanrı inanlılarına ‘dağılmış olan seçkin göçmenler’ (I.Petros 2:1) diye konuşuyor. Pavlos başka bir mektubunda, ‘biz gökler ülkesindeniz’ diyor. “Oradan bir kurtarıcıyı, Rab İsa Mesih’i *bekliyoruz*” (Filippililer 3:20). “Kutlu umudu, ulu Tanrımız ve kurtarıcımız Mesih İsa’nın yüceliğinin belirmesini bekleyedurmamızı buyuruyor” (Titos 2:13).

İnanlı bu sarsılmaz vaade umut besleyerek yaşar. “Amin gel, ya Rab İsa” diye hep dua eder (bkz. Vahiy 22:20). Şu anda bir sürü ezici diktatör baskısında inim inim inleyen Mesih bağlıları yeryüzünün her yanında Tanrı’ya yakarıyor. İnanlıların baskı altında, güç koşullarda gün tüketen kardeşler kız kardeşler yararına dualar

yükseltmesi ruhsal yükümlülüktür. Tanrı kendi vaktinde baskıcıların tümünü elbette yargılayacak. “Öç alma hakkı benimdir” (12:19; bkz. Levililer 19:18) vaadini gerçekleştirecek.

Kanlı eylemler, silahlı direnişlerle baskıcı bir rejim devrilebilir, ama öncekinin yerini alan daha adaletli olamayacak; haksever düzeni göze görülür biçimde gerçekleştiremeyecek. Bazı durumlarda gelen gideni aratır. Bu yüzden, Mesih bağlısının somut bekleyişi sağlam güvenlik, elle tutulur barış ve esenliktir. Köklü rejim-yönetim devrimi ileridedir. Mesih'in gücü ve yeterliliğiyle gerçekleşecek göksel egemenlik.. Günümüzün gelip geçici yönetimleri ve yöneticileri için dua etmeye çağrılıyor Mesih inanlısı. Egemen Rab hükümetlerin eğik-eğmeçli uygulamalarını bozmaya gücü yeterdir (bkz. I.Timoteos 2:1-3; Yeremya 29:7).

Önümüzdeki kesimde Mesih inanlıları başta bulunan yetkililere bağımlı olmaya yöreklendirilirken Pavlos şu düşündürücü gerçeği de vurgulamaktan geri durmuyor: “Çünkü o senin yararına Tanrı'ya hizmet etmektedir” (13:4a). Bir yurdun uyuğu yöneticilere bağımlı olmaya çağrılırken yöneticilerin de vatandaşlar yararına Tanrı'ya hizmet etmek yükümlülüğü belirtilmekte. Demek ki, yönetici-yönetilen ilişkisi karşılıklı yükümlülüktür; hem de Tanrı karşısında.. Hükümetin yasalarını çiğneyen vatandaş ne yazık ki pek çok. Buna karşı vatandaşın haklarını çiğneyen hükümetler de her çağda görüldüğü gibi bol. *Düşük soyun çocukları* vurgulayışı mektubun pek çok yerinde geçer: Yöneten de, yönetilen de.. Bu nedenle canın yüreğin iştiyakı (özlem), Rab İsa Mesih'in güneş gibi parlayan hükümranlığıdır.

Bölümün ikinci parçasına (13:8) yazar güçlü bir anımsatıyla giriyor. Başkalara tek borcumuz onları '*sevmektir*' (13:8a). Yazar önceki parçada konuya bir giriş yaparak vergi ve gümrük borcunu ödemenin üzerinde durdu. Sekizinci ayete geldiğinde inanlının başkalarına sevgi borcu anımsatılıyor. Önceki bölümün baş konusu yine sevgiydi (bkz. 12:9-21). Şimdi ise yazar sevgi sorumluluğunu dorukluyor. On Buyruğun kısa bir özetlemesini sunduktan sonra (13:9) “sevmek ruhsal yasayı yerine *getirmek*” diyor (13:10; bkz. Levililer 19:18). Daha önce İsa Mesih de ruhsal yasayı bu yolda tanıttı (bkz. Matta 5:43; 19:19; 22:39; Markos 2:31; Yuhanna 13:34-35). Bu öğretisi baştanbaşa Yeni Antlaşma'da belirgin vurgulamadır (bkz. Galatyalılar 5:14; Yakup 2:8; 4:11-12; I.Yuhanna 4:11). Sevmek Mesih yasasını tümlemektir (bkz. Yuhanna 13:34-35; Galatyalılar 6:2). Tanrı doğrultusunda pak sevgi, insan kardeş doğrultusunda hilesiz sevgi. Budur Mesih inancının özü özeti. Aktöresel (etik) ilkesinin toplamı ve doruğu.. Bu ilkeyi aşabilirsen orada töre yok, şeriat yok, biçim yok! Dünya kuşaklarında bilinen başka hiçbir sevgi biçimiyle karşılaştırılmaz bu.

Kutsal Ruh'un etkilediği ve gerçekleştirdiği sevgi kendine özgüdür. Rab İsa Mesih yeryüzüne Tanrı'nın gökleri aşan sevgisiyle indi, kendisini alçalttı, kişisel yararına yaşamadı. Tanrı'ya yaşadı, insanlara yaşadı.. Bu O'nun her tür bencil kovalayıştan özgür, kesin kutsallık bağlılığında yaşadığını, bunu kesenkes belgelediğini gösterir. Mesih'te görülen, herkesi etkileyen kutsallık neyi anlatır? Yeryüzünde kişisel yararını kovalamadı, kendi çıkarını yeğlemedi O. Daima yücedeki Babası'nın haça gitme isteğine sadık kaldı, bunu ön sırada tuttu (bkz. Yuhanna 5:19-30). O'nun bağlısı da gayri kendisi için yaşamayan, haça çakılmış amaçlı bir inanlıdır. İnanlısı Mesih gibi olmaya çağrılmıştır. Bu, yüce Tanrı'nın aktöresel (etik) yetkinliğini kuşanmaktır.

İblisin bireyi tuzağa düşürüp, onu kendi yararı uyarınca yaşamaya zorlama uğraşı iyi bilinir. *Luka* on beşinci bölümde karşılaştığımız 'Kayıp Oğul' kendi dileğini önde tutarak babasından koptu. Sonunda tövbeyle baba evine döndüğünde ona, "Göğün katında ve senin önünde günah işledim, baba" diyerek bağımlılığını ilan etti. Baba da onu kucakladı, aileye kabul etti. Mesih'e bağlananın göstergesidir bu. O iblise nefse değil, Tanrı'ya ve insanlara yaşar. İnanlının sevgisi, kişisel yargısı, bencil kovalayışı çerçevesine sıkıştırılmaz; çünkü o ölçüsüz-sınırsız sevgi kaynağı Mesih'ten esinlenmektedir.

İblisin kurnaz oyunlarından biri, insana kendi kendini sevdirmektir. Onun namı, malı, sanı hep kişisel sevgiyi körükler. Günahlı birey aynı zamanda dinini çok sever; bu doğrultuda bir sürü haksızlık da işleyebilir, adam da öldürebilir. Bu insan bencillik tutsaklığından özgürlüğe kavuşamamıştır. Sürekli tutsaklıktadır o. Bu nedenle ne Tanrı'yı gerektiği gibi sevebilir, ne de insan kardeşini. Mesih inanlısı kendini Kutsal Ruh'a teslim edince Ruh onun aracılığıyla sürekli sevgiyi sağlar ve sergiler (15:3; 14:7; bkz. II.Korintoslular 5:15; Galatyalılar 2:20). Kurtarıcı Mesih bireyi bu parlak aşamaya getirebilen tek kişidir. Günahlı insan kendisini Tanrı'nın sevgisi ışığında görüp bununla uyuma gelmezse çabalarının toplamı fındık kabuğunu bile dolduramaz. Günah bencilliğin mühürüdür. Gerçek sevgi bu mühürü bozar, canı Kutsal Ruh'un yönetimine bağlar. Ters durumda sevgisizlik, günahı ölümü ve cehennemi oluşturur.

Vaktin önemini bilin (13:11; bkz. I.Korintoslular 7:29). İnanlı bu dünyada yaşamaya karşın şimdiki dünyanın bir bağılısı değildir (12:2). Yeni dünya, yeni çağ, yeni düzen '*şimdi*' de değil, ileridedir. Yazar '*kurtuluş*' u genelleştirerek inanlının dikkatini O parlak sonsuza taşıyor. Az önce değindiğimiz Mesih hükümrânlığına, zaman-mekân ötesinde bizi bekleyen tanrısal egemenliğe Mesih'in aydınlayacağı sabahın ilk ışınları, ruhsal uykuya dalmış inanlılara '*uyanın*' diyor (bkz. I.Selanikliler 5:6; I.Korintoslular 15:34; Efesoslular 5:14). Bunların tümü vurgulamalı uyarıdır (bkz. Matta 25:1-13). Tanrı Mesih inanlısına vakitleri anlayabilme yetkisini verdi. Kutsal Ruh'un aydınlatması, peygamberlik sözü her an hepimizi bilgilendiriyor; bundan yararlanmayı bilesin. 'İnsanın günü' geçiyor, '*Rab'bin günü*' neredeyse doğuyor (bkz. I.Korintoslular 4:3;1:8). O Gün başlamış bulunan kurtuluşumuzu tümlüğe eriştirecek. O'nun gelişinde şimdiki dünyanın karanlığı, Mesih'in sonsuz sürekli gününe dönüşecek. O'nun açıklanışında çalkantılı kanlı dünya tarihi kapanacak, Mesih'in sürekli yanan egemenliği parlayacak. Kinsiz, kan akıtmasız çağ..

Vakit hızla ilerliyor. Bu bilgiyle uykudan uyanan inanlı karanlığın her bir tutsaklığını geride bırakarak ışığın silahlarıyla kuşansın (13:12). Evet, 'Rab İsa Mesih'i kuşansın' (13:14). Bu yapılıncı beden gereksiz tutkuları bastırılacaktır. Günahsız Mesih'i kuşanan, O'nun kutsallığıyla çelişki oluşturan günah öğelerini varlığında barındıramaz. "Güne yaraşır biçimde günlerimizi saygıdeğer tutumla geçirelim" (13:13). Bu ayette sergilenen utanç getirici altı çeşit uçarılık eğleşmesiyle ve kuşkusuz aynı türden daha bir sürü günahlı eylemle değerli vaktimizi öldürmeyelim. Tersine, bize güvenilen vakti sağlıklı yaşamla Tanrı'ya ve insanlara sevgi-hizmet uğraşlarıyla geçirelim.

Mektubu alan inanlılar o dönemin en önemli, belki de en uçarı kentinde yaşamaktaydı. Kuşkusuz, bazı inanlıların geçmişi de Roma'da yaşayanlarınkı gibiydi (bkz. Efesoslular 2:3; Koloseliler 3:7). Ama onlar şimdi kurtulmuştur; kurtuluşlarının doruklanışını, Mesih'in yeniden gelişini beklemekteler. Her tutum ve eylemin açıklıkla belirginliğe geleceği günün aydınlığında yaşayanlar gibi olmak kurtaran Mesih'in isteği ve buyruğudur (bkz. Yaratılış 1:3; II.Korintoslular 4:6,7). Çağlar boyu her inanlıya öğretilen bilgi budur; bundan sapma düşünülemez (bkz. Yaratılış 1:3; II.Korintoslular 4:6,7).

Sonradan Aziz Augustin olarak bilinen o saygın tanrıbilimci, *Maniheizm* adıyla bilinen, kökeni Pers ülkesinde olan bir dinin bağılısıydı. Bu din iyilikle kötülüğü iki ayrı kutupta yorumlar, kötülüğün iyiliği etkileyemediğini öğretirdi. Augustin de kalbini bu gidişe uydurmuş, yaşamında günahın etkisini işlerliğini unutmuştu. Annesi Monika Milano'da Mesih bağılısı inanlı bir kadındı. Oğlunun kurtuluşu için sürekli duadaydı. Ambros Milano'da *episkopos* tu (ruhsal gözetici). Bu adam Monika'nın dualarını durdurmaması için onu sürekli yüreklendirirdi.

Bir yaz günü Augustin bahçede otururken sanki bir ses ona konuştu: "Kalk, aç oku!" Buyruğun Kutsal Kitap'la ilgili olduğunu hemen anladı o, içeriye koştu, annesinin İncil'ini açtı. Karşısında bu ayetler sanki parladı (bkz. 13:12-14). O anda Kutsal Ruh bu düşünen insanı gerçek konusunda aydınlattı. Özellikle *'İsa Mesih'i kuşanın'* sözü sanki onu tutukladı. Evet, önceki Augustin'i soyunmalı Tanrı'nın tanıttığı İsa Mesih'i kuşanmalıydı. Aklında hiçbir şüphe kalmamıştı artık. Diri Tanrı ona diri sözüyle konuştu. Hemen oracıkta günahlarını Mesih'e ikrar etti, yeniden doğdu, Rab İsa Mesih'i kuşandı. Bu saygın insan Mesih Kilisesi'nin Pavlos'tan sonra belki de en önemli tanrıbilimcisi oldu. Augustin'in Tanrı'ya bağlanması böyle çarpıcı bir karşılaşmayla gerçekleşti. Aynı buyruk Tanrı'ca herkese doğrultuluyor. Günah giysisini üzerinden at, ışığın silahlarını kuşan. Rab İsa Mesih dünyanın ışığıdır; O'nu kuşan. Bu değişim bazı hayvanların eski deriyi atıp yeni deri kuşanmasından çok daha özlü ve içeriklidir; varlığın taa derinini değiştiren Kutsal Ruh eylemidir. Yaratan Tanrı'yı hoşnut edebilen, O'nu sürekli yücelten biricik uygulama ve sonuçlamadır.